

بر گردان از متن انگلیسی : انجنیر براتعلی فرهید
منبع : ویکی پدیا (دانشنامه آزاد)

یوشی

یوشی Yuezhi یا روتسی Rouzhi همچنان دا یوشی Da Yuezhi یا داروتسی Da Rouzhi، یک مردم آسیای مرکزی قدیمی بودند. اکثر محققین ایشانرا یک مردم اندو - اروپائی دانسته اند و نظر به منابع کلاسیک، ممکن رابطه نزدیک به تخاری ها داشتند. آنها اساسا در چراگاه های خشک منطقه تریم بازین Tarim Basin شرقی، در آنچه که امروز شینجیان Xinjian و گنزوی Gansu غربی چین است ساکن بودند، قبل از اینکه آنها به ترانسوکسیانا، باختر و سپس به آسیای جنوبی شمالی مهاجرت کرده و امپراطوری کوشان را تاسیس بکنند.

نام

وقتیکه شخصیت یو yue میتواند بجای شخصیت رو rou در پکتوگرام Pictogram (خط تصویری) قرار گیرد، معنی مهتاب را اینجا نمیدهد. این شخصیت معلوم میشود که اساسا از رو "گوشت"، بحیث جزء شخصیت اخراج شده است. بهر حال، اگر شکل یوشی قبول شده است، این نام تحت الفظی بقسم "طایفه مهتاب" از یو، "مهتاب" و شی |طایفه" یا نژاد ترجمه میشود. تیوری های زیادی در باره سرچشمه نام یوشی هستند که هیچ کدام شان قبول عمومی نیافته است. طبق سانگوانک Zhang Guang، نام یوشی یک حرف بحرف نویسی نام خودش برای خودش است، ویشا Visha ("قبایل") به تبیتی، وی پایا Vijaya خوانده میشود.

مبدا

اولین مرجع شناخته شده یوشی در ۶۴۵ ق.م توسط سیاستمدار چینی گوانگ سُنک Guang Zhong در گوانزی Guangzi اش ساخته شد (مقالات گوانزی: ۷۳:۷۸:۸۰:۸۱). بهر حال تاریخ های نگارش عمومیتزین این کتاب بحث شده است و آن به تاریخ قرن اول پیش از میلاد قرار میگیرد. آن کتاب یوشی یا نیوتسی را به حیث مردمی از شمال غرب معرفی میکند که برای چینی ها یاده jade را از کوه های نزدیک یوشی تهیه میکردند. تهیه یاده از تریم بازین از دوره قدیم در واقع از نگاه باستانشناسی مستند خوب است: "آن خوب شناخته شده است که حکام چینی قدیمی یک دلبستگی قوی به یاده داشتند. تمامی اقلام یاده از آرامگاه فوهاو Fuhao از سلسله شانگ Shang حفاری شده که بیشتر از ۷۵۰ تکه آن از ختن Khotan در سینیان Xinjian جدید بود. درست در اوسط هزاره اول،

یوشی در تجارت یاده شروع کرد که مصرف کننده های اصلی حکمرانان چین کشاورزی بودند، (لیو ۲۰۰۱)، پی پی. ۲۷۶ - ۲۶۸).

پسوند دی Di یا شی Zhi (چینائی)، عموماً استعمال میشد که مردم دی Di را "وحشی های غربی". در سالنامه چینی - دوره سلسله هان Han توصیف بکنند.

روتسی یوشی (روشن کردن "رو" شاید گوشت، اما نه مهتاب) مردم ("این اسم بطور پیوسته توسط تاریخ نویسان چینی قدیمی بکار برده شد که قبیله را در تمام مهاجرت هایش در منطقه خود از زمان تریم باسین (قرن ۷ الی ۲ ق.م) (نقل قول احتیاج دارد) الا زمان که امپراطوری کوشان در هند (قرن اول الا سوم) حکومت کرد، تعیین کند.

طبق محقق اتحاد جماهیر شوروی پیشین، آنجا یک ملکه در بین کنفدراسیون بزرگ یوشی بود که به دارابیش زمینهای از تخار Tochar (پینین Pinyin: دکسی Daxia) سردریای هاونگه Haunghe را حدود قرن سوم ق.م اضافه کرد. قرار نظراو، وقایع نویس چینی شروع کرد ملکه قبیله را به یوشی بزرگ (دا یوشی) نسبت دهد و دکسی تخارها را یوشی کوچک (پینین: زیالو یوشی) صدا بزند. هر دو بطور ساده یوشی خوانده شدند.

در قرن پنجمین ع، کومارایووا Kumarajiva یک راهب و مترجم، زمانیکه متن هارا به چینی ترجمه میکرد، نام یوشی را بکار برد که تخار را ترجمه بکنند. در وسط دومین قرن ق.م، یوشی باختر را مغلوب کرد، و نویسنده های یونان باستان، مارا خبر میدهند که فاتح های باختر قبایل آزبایی Asii و باختری بودند. باختر در وقایع نگاری چینی، شروع میشود که کشور دکسی Daxia یعنی تخارستان صدا زده شود و زبان باختری تخارستانی شروع میشود که تخاری صدا زده شود.

"اساساً یوشی در منطقه مابین قیلیان Qilian یا کوه های آسمائی" (تیان شان Tian Shan) و دونهانگ Dunhuang زندگی میکردند، اما بعد از آنکه توسط سیونگنو Xiongnu شکست داده شدند، آنها بخارج دور، به مغرب، آنسوی دای اوان Dayuan تغییر مکان کردند، در آنجا بر مردم دکسی حمله و شکست داده و دادگاه پادشاهی شان را در کنار در یای آمو برقرار کردند.

یک شماره کوچک از مردم شان که نتوانسته بودند که بمغرب سفر کنند، کوشش کردند در بین بربری های کیانگ Qiang در کوه های جنوبی سازش کنند که در آنجا بحیث یوشی کوچک شناخته شدند".

قیلیان و دونانگ سرزمین آبا و اجدادی اصلی یوشی اخیراً بحث شده است که به محل های جاری در حدود گنزو Gansu تعلق نداشته بلکه به حدود تیان شان و منطقه تورفان Turfan، ۱۰۰۰ کیلومتری به مغرب دونانگ، تعلق دارد که با یک کوه بنام دونانگ در فهرست وارد شده در شانهاینگ شناخته شده است.

یوشی ممکن یک مردم قفقازی شده باشند، بطوریکه بوسیله نقاشی های پادشاهان شان روی سکه ها، بدنبال خروج جمعی شان به ترانسکسیانا (قرن اول - دوم ق.م) نشان داده شده است و مخصوصاً سکه های که آنها در هند بحیث کوشان (قرن اول - سوم ع) ضرب زده اند. بهر حال، نه کدام ثبت های مستقیم برای نام حکمرانان یوشی که شناخته شده اند وجود دارد، (تنها حساب های چینی به اسم های اشاره میکنند) و بعضی ها روی درستی سکه های اول شان شک میکنند.

منابع چینی باستان واقعا وجود "مردم سفید باموی بلند"، (مردم بای Bai از شان های ین Shan Hai Jing)، آنسوی سرحدات شمال غربی را معرفی میکنند، مامان ها (مومی ها) های خوب محفوظ مانده با ویژگی قفقازی، در واحه های قدیمی روی جاده ابریشم یافت شده. نییا Niya، اغلب باموی مایل به سرخ یا زرد که امروز در موزیم ارومگی Ürümqi تاریخ گزاری شده قرن سوم ق.م را دارد، دقیقاً در همان منطقه تریم بازین پیدا شده است. بهر حال، انتساب موی زرد و مایل به سرخ این مومی ها، زمانیکه رنگ مایل به سرخ در نتیجه تجزیه چندین صد سال رخ داده است، یک تصور غلط عمومی است (برای مثال، مامان های افریقایی هم به اصطلاح سرخ موی هستند اما به وضوح سفید یا اروپایی نیستند. بعلاوه، آزمایش جنیئیکی (وراثتی) و مثال های مجمله نشان داده که مواد وراثتی قفقازی کنونی قاطع و موی زرد در بین مامان های تخاری عمومی است، حتی امروز موی زرد در جمعیت های اویغور Uyghur که در آنجا زندگی میکنند غیر معمولی نیست.

زبان های اندو - اروپایی تخاری هم در همان منطقه جغرافیایی تثبیت شده است، اگرچه اولین اپیگرافی Epigraphi (کتیبه شناسی) مدرک شناخته شده به قرن ششم ع دانسته شده، درجه تمایز ما بین تخاری ای A و تخاری بی B و غیبت زبان تخاری آنسوی منطقه باقی مانده، گرایش دارد که نشان

بدهد یک زبان مشترک تخاری در همان منطقه بود وباش یوشی در طی نیمه دوم هزاره اول ق.م وجود داشته است.

طبق یک نظریه، یوشی احتمالاً قسمت از مهاجرت بزرگ مردم اندو - اروپایی زبان بودند که در شرق آسیای مرکزی (احتمالاً به خاور دور، به گنزو Gansu) ساکن شدند.

فرهنگ چادر نشینی اوردوس Ordos که در چین شمالی به شرق یوشی زندگی میکند، مثال دیگری است. همچنان مامانهای قفقازی از پازوریک که به حدود قرن سوم ق.م تاریخ گذاری شده اند و به اطراف ۱۵۰۰ کیلومتری شمال غرب یوشی قرار دارند، شاید در منشاء اسکوتی باشند. (نقل قول لازم دارد).

طبق حساب سلسله هان Han، یوشی در طی زمان اول امپراتور قین Qin چینی بزرگ شکوفا شد اما مرتباً با قبیله سیونگنو Xiongnu به شمال شرق در تضاد قرار داشت.

خروج یوشی

یوشی بعضی اوقات تبادل گروگانها با سیونگنو میکرد و در یک دفعه مهمان مودو شانویو Modu Shanyo، پسر رهبر سیونگنو بود. مودو یک اسب دزدیده موقعیکه یوشی سعی نمود او را در انتقام یک حمله توسط پدرش بکشد، جان بدربرد. مودو بعد از کشته شدن پدرش رهبر سیونگنو شد.

حدود ۱۷۷ ق.م، رهبر یکی از رئیس های قبیله ای به قلمرو سیونگنو در منطقه گنزو تجاوز کرده و به پیروزی خرد کننده نائل شد. مودو در یک نامه به امپراتور هان حق به ممتاز بودن مردهای جنگی اش و مقاومت اسپهانش لاف زد، خود او در پاک کردن یوشی، کشتار و یا مجبور کردن به تسلیم هر شماره از قبیله موفق شده بود. پسر مودو، جیزو Jizhu بعدا پادشاه یوشی را کشت و بر اساس سنتهای چادر نشینی، "از مجسمه اش یک پیاله نوشیدن ساخت" (جی ۱۲۳. واتسون ۱۹۶۱: ۲۳۱).

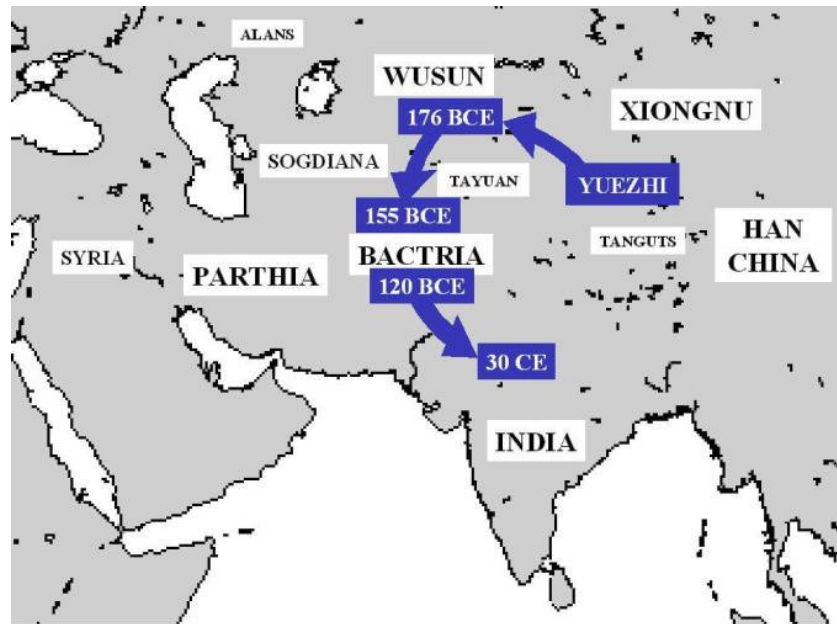
قرار منابع چینی، یک قسمت بزرگ از مردم یوشی بنابراین زیر سلطه سیونگنو قرار گرفتند، اینها میتوانند اجداد تخاری زبانهای بوده باشند که در قرن ششم ع گواهی یافته است.

یک گروه خیلی کوچک یوشی بطرف جنوب، به قلمرو هم تبتی اش، کیانگ فرار کردند و به چینی یوشی کوچک شناخته شدند. طبق هنشو آنها تنها حدود ۱۵۰ فامیل شمار شدند.

سرانجام گروه بزرگ یوشی از منطقه تریم بازین گنزو بطرف شمال غرب، ابتدا در دره ایلی Ili بعدا فوری رو به شمال در کوه های تیانشان جائیکه با سای Sai (سکا هایا اسکوت ها) مواجه و آنها را شکست دادند، یوشی به پادشاه سای حمله کرد، او بیک مسافت قابل توجه به جنوب حرکت کرد و یوشی آنوقت سرزمین شانرا اشغال کرد. (هنشو ۴۶۱ بی).

سای مهاجرتش را خود بعهده گرفت که آنها را الا کشمیر کشاند.

سکا ها نهایتاً یک پادشاهی اندو - اسکوتی را در شمال هند تاسیس کردند (نقل قول احتیاج دارد). یوشی از تمدن شهری همسایه دای اوآن Dayuan در فرغانه را عبور کرده و در کنار شمالی اکسوس (دریای آمو)، در منطقه ترانسوکسینا، در تاجکستان و اوزبیکستان کنونی، منطقه شمال پادشاهی هلینستی یونان - باختری سکونت گزید. شهر یونانی الکساندریا Alexandria ظاهراً الا زمین توسط یوشی حدود ۱۴۵ ق.م سوزانده شد.

مهاجرت یوشی سرتاسر آسیای مرکزی از حدود ۱۷۶ ق.م الی ۳۰ م
 تعدادی ۱۰۰،۰۰۰ الی ۲۰۰،۰۰۰ کمانگیر های اسپ سوار، طبق شیجی *Shiji* فصل ۱۲۳
 هنشو *Hanshu* فصل ۹۶ ثبت میکند: ۱۰۰،۰۰۰ خانواده، ۴۰۰،۰۰۰ مردم با ۱۰۰،۰۰۰ مردم قادر
 بحمل سلاح

سکونت در ترانسوکسیانا

یوشی را یک هیئت چینی بر رهبری زانگ آن Zhang Qian در ۱۲۶ ق.م بازدید کرد، آن برای جستجوی یک اتحاد تعرضی با یوشی بودند که در مقابل تهدید سیونگنو به شمال مقابله کند. اگر چه در خواست برای یک اتحاد توسط پسر پادشاه مقتول یوشی رد شد، ترجیح داد که صلح در ترانسوکسیانا تأمین بکند تا اینکه در جستجوی انتقام باشد، زانگ کیان یک محاسبه مشروح کرده در شیجی گزارش داده که بینش قابل توجه به آسیای مرکزی در آن زمان را میدهد.

زانگ یان که یک سال خود را با یوشی در باختر گزاراند، اضافه میکند اینکه "یوشی بزرگ ۲۰۰۰ یا ۳۰۰۰ لی (۸۳۰ - ۱۲۴۷ کیلومتر) غرب دایان (فرغانه) شمال دریای گولی Guli (اکسوس) زندگی میکند. آنها به جنوب توسط دکسیا Daxia (باختر)، به غرب توسط انکسی Anxi (پارتا)، و به شمال توسط کانجو Kangju (آنسوی یاکسارتس Jaxartes) هم سرحد میباشند. آنها یک ملت از چادر نشینها هستند، با گله های خویش از مکان به مکان در حرکت اند، و آداب و رسوم شان شبه انهای از سیونگنو میباشد. آنها تعداد ۱۰۰،۰۰۰ یا ۲۰۰،۰۰۰ مبارز های کمانگیر دارند"

هیئت چینیایی به سرکردگی زان یان Zhang Qian بسوی یوشی در ۱۲۶ ق.م مغاره مگاو Moao مربوط ۶۱۸ - ۷۱۲ ع ، نقاشی دیواری

اگرچه آنها برای مدتی در شمال باقی ماندند، آنها انقیاد پادشاهی یونان باختری به جنوب اکسوس را ظاهرا کسب نموده بودند.

یوشی به پنج قبیله عمده که هرکدام توسط یک یابگو yabgu یا رئیس قبیله ای اداره میشد، سازمان داده شدند، و به چینی بحیث سیومی Xiumi در واخان غربی و زیبک Zibak ، گوشوانگ Guishuang در بدخشان و قلمروهای مجاور به شمال اکسوس، شوانگمی Shuangmi در منطقه شغنان، سیدون Xidun در منطقه بلخ و دومی Dümi در منطقه ترمز شناخته شدند.

یک تشریحی از پادشاهی یونان باختری توسط زان یان بعد از پیروزی یوشی صورت گرفت. "دکسیا Daxia (یونان باختری) بالای ۲۰۰۰ لی جنوب غرب دایان، جنوب گویی Gui (در یای آمو) واقع شده. مردمش زمین را زراعت میکنند و شهرها و خانه ها دارند. آداب و رسومشان شبیه تا - یونان هستند. آنها حکمران بزرگ ندارند اما تنها دارای تعداد رئیس های کوچک هستند که شهر های گوناگون را اداره میکنند. مردم در استعمال سلاح ضعیف هستند و از جنگ میترسند اما در تجارت باهوش هستند. بعد از آنکه یوشی بزرگ بخر حرکت کرد و حمله بر زمین ها کرد، کشور را کاملا زیر اختیار خود آورد. جمعیت کشور بزرگ، شماره شان تعداد ۱۰۰۰۰۰۰ نفر ویا بیشتر است. پایتخت شهر لنشی Lanshi (باختر) (اکنون بلخ) صدازده شده است، و یک بازار دارد که خرید و فروش تمام انواع کالاها صورت میگیرد".

در یک تحلیل گسترده از تیب های فیزیکی و فرهنگهای آسیای مرکزی که او در ۱۲۶ ق.م دیدار کرد، زانگ یان گزارش میکند، اگرچه ایالات غرب دایان نسبت به انکسی Anxi (پارتا) تاحدی بزبانهای متفاوت صحبت میکنند، آداب و رسومشان عموما مشابه هست و زبانهایشان دوطرفه قابل فهم است. مرد ها چشم های چقر و ریش زیاد و بروت دارند.

آنها در تجارت چیره دست هستند و برای خورده یک سنت جگره خواهند کرد. زنها را به احترام زیاد نگاه میدارند و مرد ها تصمیم خود را بر مشوره زن ها میگیرند.

تصرف باختر

در ۱۲۴ ق.م، یوشی ظاهرا در یک جنگ برضد پارت ها درگیر شد که در آن پادشاه پارتی ارتبانوس ۱ Artabanus زخمی وفوت کرد.

یکی از اولین سکه های یوشی، به سبک زمخت پادشاه یونان - باختر، هلیوکلس Heliocles حدود ۱۲۰ ق.م

"در طی جنگ برضد تخاری ها، او (ارتبانوس) در بازو زخمی شده و "فوری فوت کرد" (جستین Justin ، اختصارات)"

بعضی وقتها بعد از ۱۲۴ ق.م، ممکن توسط تاخت و تاز بیشتر رقبایش از شمال، وضعش برهم خورده و ظاهرا توسط پادشاه پارتی میتزیدات دوم جانشین ارتبانوس شکست خورده ، یوشی به جنوب، بطرف باختر حرکت میکند.

باختر توسط یونانی ها تحت رهبری اسکندر بزرگ در ۳۳۰ ق.م تسخیر شده بود، و از آن به بعد توسط تمدن هلنیستی از سلوسید ها و باختری های یونان برای دو قرن اداره میشد.

این واقعه در منابع کلاسیکی یونان ثبت شده است، و قتیکه استرابو Strabo آنرا به حیث قبیله اسکوتی ارائه کرد، و توضیح داد که تخاری ها همرا با آسیان ها Assianis، پاسیان ها Passianis، زکاراول Sakaraulis ... در تخریب پادشاهی یونان باختری در نیمه دوم قرن دوم ق.م سهم گرفتند.

"اکثریت اسکوتی ها، شروع شده از بحیره کسپین، اسکوتی دهایی Dahae نامیده میشوند و آنها بیشتر بطرف غرب مساجتی و سکایی قرار دارند، بقیه وجه تسمیه مشترک اسکوتی هارا دارند، اما هر قبیله جداگانه نام مخصوص بخود را دارد. همه، یا قسمت بزرگ آنها چادر نشین هستند. قبایل بهتر شناخته شده آنهایی بودند که یونانی ها از باختر بیرون کردند، آسی Asi، پازیانی Pasiani، تخاری Tochari، و سکاراولی Sacarauli که از مملکت آنطرف یکسارتس Jaxartes، مقابل سکایی و سوگدیانی آمده بودند،". (استرابو ۱۱ - ۸ - ۱)

آخرین پادشاه یونان باختری هلیوکلس Heliocles ۱ عقب نشینی کرده و پایتخت خود را به دره کابل انتقال داد. قسمت شرقی باختر توسط مردم پشتون اشغال شد.

زمانیکه آنها در باختر حدود ۱۲۵ ق.م ساکن شدند، یوشی به آن اندازه هلنیستی شده بود طوریکه با پذیرش الفبای یونانی و باقی مانده سکه ها، ضرب سکه ها بسبب پادشاهی یونانی و متن یونانی را پذیرا شد. ساحه باختری که آنها ساکن شدند تخارستان شناخته شد چنانچه یوشی از طرف یونانی ها تخاری ها صدا زده شدند.

ارتباطهای تجاری باچین هم شکوفاشد، بطوریکه ماموریتهای چینی زیادی در تمام قرن اول ق.م فرستاده شدند: "بزرگترین این سفارتهای به دولت های خارج به چندین صد نفر شمارشد، حتی پارتی های کوچکترش شامل اضافه از ۱۰۰ عضو بودند. در دوره یکسال هر جا از پنج به شش به بیش از ده مهمانی خارج فرستاده میشود". (شیجی، ترجمه برتون و تسون).

هوهنشو هم ملاقات فرستاده های یوشی به پایتخت چینی را در ۲ ق.م ثبت میکند که آموزش های شفاهی سترها sutras بودایی را به یک دانش آموز میداد، اینرا میرساند که یوشی قبلا اعتقاد بودایی را در طی قرن اول ق.م تعقیب مینمود (بالد ف کمار Baldev Kumar ۱۹۷۳).

بعدا شرح چینی در شیجی بوسیله زانگ شوچی Zhang Shoujie در طی اوایل قرن ۸ نقل شده، وان سینز استرینج تنگز Wan Zhen Strange Things از منطقه جنوبی (متن جدید پادشاهی Wu) توصیف میکند که گوشان ها در همان منطقه عمومی شمال هند، در شهرها به سبک روم - یونانی و باصنایع دستی پیچیده زندگی میکردند. نقل قول مشکوک است، طوریکه وان سین هرگز پادشاهی یوشی در جاده ابریشم را دیدار نکرد، معذالک او ممکن اطلاعاتش را از بندر های تجاری در جنوب ساحلی جمع کرده باشد. چینی ها هرگز این دوره گوشانگ را قبول نکرده و ادامه دادند که آنها را یوشی صدا بزنند.

"یوشی بزرگ (گوشان ها) در حدود هفت هزار لی (در حدود ۳۰۰۰ کیلومتر) رو بشمال هند واقع شده است. زمینشان در یک ارتفاع بالا است، آب و هوا خشک است، منطقه دور است، پادشاه ایالت خودش را پسر آسمان صدا میزند. آنجا بسیار زیاد سوار در اسبها هستند که اغلب شمار شان به چندین صد هزار میرسد. طرح های شهر و کاخ ها کاملا مشابه به داگین Dagin (امپراطوری رومی) هستند. پوست مردم آنجا رنگ سفید مایل به سرخ است. مردم ماهر در تیراندازی اسب هستند. محصولات محلی، اشیای کمیاب، گنجها، پوشاک، و روکش خیلی خوب و حتی هند را نمیتوان با آن مقایسه کرد."

نقشه آسیا در قرن اول ق.م، موقعیت قبائل تخارایوشی را نشان میدهد

توسعه در هندوکش

منطقه هندوکش (پاراپامیزاد Paropamisade) توسط پادشاه اندو - یونان تا سلطنت هرمایوس Hermaeus (حکومت، حدود ۹۰ ق.م - ۷۰ ق.م) اداره میشد. بعد از آن تاریخ، هیچ پادشاه اندو - یونان در منطقه شناخته نشده است، احتمالاً [تحقیق اصلی؟] توسط همسایه اش یوشی که در ارتباط با یونانی ها برای مدت زیادی بوده، در اشغال بود. طبق بوپیراچی Boppearachchi، نه نشانه از اشغال اندو - اسکوتی ها (نه سکه های از حکمرانان بزرگ اندو - اسکوتی از قبیل ماوها Maues یا آس Azes 1) در پاراپامیزاد و گندهارای غربی پیدا شده است. یوشی در باختر اقدام به رونوشت گرفتن از ضرب سکه های یونان باختری کردند، یوشی در مقیاس وسیع ضرب سکه هرمایوس را، الا حدود ۴۰ ع، رونوشت کرد، تا اینکه طرح به ضرب سکه پادشاه کوشان کوچولا کدفیسس آمیخته میشود. اولین شاهزاده مسلم و مستند یوشی، زپادبیزیس Sapadbizes (ممکن [تحقیق اصلی است؟] یک شهزاده بیگو از کنفدراسیون یوشی) که حدود ۲۰ ق.م حکومت کرد، در یونانی و به مانند سبک سکه های شاهان اندو - یونانی غربی ضرب زد.

دباره ساخته شده، کمی بارباری شده سکه هرمایوس Hermaeus، ضرب شده در پاراپامیزاد بین ۵۰ ق.م و ۲۵ ق.م.

روی سکه: بالاتنه هرمایوس استوره یونانی بزیلیوس سرتیروس ارمایوس BAZILEOS SOTIROS ERMAIOS شاه ناجی هرمایوس.

عقب سکه: زاوش Zeus رئیس خدایان یونانی باژست خیرخواهانه، استوره خروشتی Kharoshti: مهارازا تراتارازا هرایمزا MAHARAJSA TARARASA HERMAASA شاه ناجی هرمایوس

بنیاد امپراطوری کوشان

در پایان قرن اول ق.م، یکی از پنج قبیله یوشی، گوشانگ (Guishuang) (منشع نام کوشان اتخاذ شده در غرب) ، موفق میشود که کنترل کنفدراسیون یوشی را بدست بگیرد. طبق تعدادی از نظریه ها(نقل قول لازم دارد)، گوشانگ ممکن مشتق از یوشی منشع سکا داشته بود. از این نقطه یوشی کنترل شانرا بر روی منطقه شمال غربی شبه قاره هند توسعه داد امپراطوری کوشان را تاسیس کرده و برای قرن ها در منطقه حکومت کرد. یوشی به حیث کوشان در بین تمدن های غربی شناخته شده است گرچه چینی ها در تمام ثبتهای تاریخی شان به یک دوره از چندین قرن ها یوشی نامیدن خود را حفظ کردند. یوشی کوشانها به سوی شرق در طی قرن اول ع توسعه یافت که امپراطوری خود را بیابد. امپراطور اول کوشان کوجولا کدفیسیس ظاهرا خود را با هرمایوس ، گمان برده میشود اینکه او خود را یکی از زاده ها، بوسیله اتحاد ویا لاقلا خواهد که ادعای ارث کرده باشد، در سکه هایش وابسته کرد

اولین حکمران خود اعلان کرده، هیرایوس *Heraios* (۱ - ۳۰ ع) در سبک یونان باختری. روی سکه: بالاتنه هیرایوس، بانوار سر یونان سلطنتی پشت سکه: پادشاه سوار بر اسب بایک تاج گل که بوسیله الهه پیروزی نایک *Nike*، استوره یونانی، تاجگذاری شده است.

اتحاد قبیله های یوشی و بالا آمدن کوشان، در رویداد شمار تاریخی چینی هوهنشو مستند شده است. "بیشتر از یکصد سال بعد، سیهو *Xihou* ("شهزاده همراه") از گوشانگ (بدخشان و قلمروهای مجاور به شمال دریای آمو) کیویوکه *Qiujiu Que* (کوجولا کدفیسیس) به چهار سیهوی ("شهزاده همراه") دیگر حمله کرد و نابود شان کرد. او خود رابحیث پادشاه پادشاهی مقرر کرده و گوشان صدا زد. او به انکسی *Anxi* (پارتا) تجاوز کرده و منطقه گافو *Gaofu* (کابل) را تصرف کرد. او تمام پادشاهی های پودا *Puda* و جی بین *Jibin* (کاپیسا و گندهارا) را شکست داد، کیویوکه (کوجولا کدفیسیس) زمانیکه فوت کرد بیشتر از هشتاد سال داشت. پسرش، یان گاسن *Yan Gaozhen* (ویما تکتو) به عوضش پادشاه شد. او برگشته *Tianzhu* (شمالغرب هند) را شکست داده و جزالی را مقرر کرد که آنرا سرپرستی و هدایت بنماید. یوشی سپس فوق العاده غنی شد. تمام پادشاهی ها گوشانگ (کوشان) را پادشاه خود صدا کردند، اما *Han* آنها را به اسم اصلی شان، دایوشی صدا میکرد ("هوهنشو، ترجمه جان هیل *Jahn Hill*). یوشی کوشان بودیزم را در یک زیارتگاه الوهیتهای زیادی ادغام کرده و برگزار کننده های بزرگ بودیزم مهاپانا شدند. وکنش متقابل شان با تمدن یونانی، بشکوفائی فرهنگ گندهارا و بودیزم یونانی کمک کرد.

در طی قرن اول و دوم، امپراطوری کوشان از نظر نظامی به شمال توسعه یافته و بخش های از تریم باسین، زمین های اصلی شان را اشغال و آنرا در مرکز تجارت پر منفعت آسیای مرکزی با امپراطور روم قرارداد.

موقعیکه سلسله هان تمایل به پیشرفت بشمال داشت، امپراطور Wu جستجوگر زانگ کیان Zhang Qian را میفرستد که از پادشاهی دیدن کرده و با مردم یوشی متحد شده و با این ترتیب با قبيله منگول سیونگنو جنگ بکند. یوشی به همکاری نظامی خود باچینی ها برضد پورش چادر نشین ها، مخصوصا با جنرال چینی بان چاو Ban Chao برضد سوگدیان ها در ۸۴ ع که آخری سعی مینمود یک شورش بوسیله پادشاه کاشغر را پشتیبانی بکند، ادامه داد.

حدود ۸۵ ع (نقل قول لازم دارد)، آنها هم جنرال چینی را در یک حمله بر طرفان Turfan، شرق تاریخ باسین کمک کردند.

برای شناسائی کمکش به چینی ها، کوشان ها در خواست کرد اما از طرف یک شاهدخت هان انکار شد با اینکه آنها هدیه ها به دادگاه چینی فرستاده بودند.

در تلافی، آنها با قوای ۷۰۰۰۰ در ۸۶ ع بر بان چاو تاخت و تاز کردند، اما توسط این انکشافات خسته شده و سر انجام با قوای کوچک چینی شکست خوردند.

کوشان ها عقب نشینی کرده و به امپراطورچینی در دوره سلطنت هان (۸۹ - ۱۰۶) باج پرداختند.

حدود ۱۲۰ ع، لشکر کوشان، یک شاهزاده ی که بعنوان گروگان به آنها فرستاده شده بود و مورد پذیرش امپراطور کوشان قرار گرفته بود، برای تخت کاشغرتعین کردند و بدین گونه نفوذ و نیروی شان در تاریخ باسین توسعه یافته و رسم الخط برهمی Brahi، زبان پراکریت Prakrit هندی برای اداره و هنر یونان بودائی بکار برده شد که در سریندیان انکشاف یافته بود.

استفاده از این توسعه ساحه وی، یوشی کوشان ها اولین کسانی بودند که بودیزم را در شمال و شمال شرق آسیا، بوسیله فعالیت های ماموریتی مستقیم و ترجمه نوشته های بودیزم به چینی، مرسوم کردند.

پادشاه یوشی و همکارانش، لوحه سنگی گندهارا، قرن اول ع

